

even...centraal

hard waar het moet, **ZACHT** **WAAR** **HET KAN**

LEO VOGELAAR,
TEAMLEIDER BOUWINSPECTIE

DE WERKGEVER DIE VEILIGE EN GEZONDE ARBEIDSPLAATSEN CREËERT, ZORGT GOED VOOR ZIJN WERKNEMERS EN ZICHZELF, VINDT LEO VOGELAAR.

Toen hij nog werkte als inspecteur leek iedere dag wel een excursie. Van melkveehouderijen tot en met havens: geen werkplek of Leo Vogelaar (1959) heeft hem bezocht. Hij houdt ervan bouwplaatsen te bezoeken. Graag kijkt hij ook naar het televisieprogramma *Mega Structures*, dat de kijker een blik gunt tijdens de constructie van extreme bouwwerken. Zoals dat gebouw in Dubai, dat hoger wordt dan 800 meter. "Het is fantastisch wat mensenhanden kunnen." En, zegt hij er meteen achteraan: "Op grote hoogte kun je net zo goed veiligheidsvoorzieningen aanbrengen als op twee meter." Bijna twintig jaar werkte Vogelaar als inspecteur bij de Arbeidsinspectie. Sinds vijf jaar geeft hij leiding aan de vijftien inspecteurs van het inspectieteam Bouw in Rotterdam.

Buitenstaanders denken misschien dat de arbeidsinspectie niet welkom is bij bedrijven maar zelf merkt hij daar weinig van. "Ondernemers in Nederland hebben geen aversie tegen de arbeidsinspectie. Wel verwacht men dat wij niet alleen het ene bouwbedrijf controleren, maar ook de collega-concurrent." Vooraf vindt altijd overleg plaats met brancheorganisaties. Wij vertellen werkgevers- en werknemersorganisaties dat wij komen en waar we op letten", benadrukt Vogelaar. "Wij duiken niet hapsnap op in een bepaalde branche."

GEVAAR

De dertig dodelijke ongevallen per jaar in de bouw vallen hem zwaar, vooral omdat ieder ongeluk voorkomen had kunnen worden. "Dat maakt het zo dramatisch. Bovendien zijn de oorzaken vaak zo voorspelbaar." Vallen van hoogten en vallen door gaten zorgen voor de meeste doden, terwijl er veel voorzieningen zijn waardoor er veilig kan worden gewerkt: steigers, randbeveiliging, netten en gordels. Soms wordt een bouw stilgelegd. Een heftige ingreep, beaamt hij, het zwaarste instrument dat de inspectie kan inzetten. "Dat doen we alleen als er sprake is van direct en ernstig gevaar. Door in te grijpen redden we enerzijds misschien een of meer mensenlevens, anderzijds besparen we een bedrijf waarschijnlijk een heleboel ellende en geld."

gezond

'GEZOND EN VEILIG WERKEN MOTIVEERT DE WERKNEMERS'

Ook de achthonderd letselongevallen die jaarlijks voorvallen in de bouw kunnen grotendeels voorkomen worden. Vaak zijn ze het gevolg van werken onder tijdsdruk, een matige werkvoorbereiding of onoplettendheid. Hoe meer mensen moeten improviseren op een bouw, hoe groter de risico's. "Ieder ongeval is er één te veel. Helaas loopt het aantal doden en ongelukken niet terug. Is er veel werk in de bouw, dan lopen ook de ongevalcijfers op. Werkgevers en werknemers moeten er samen voor zorgen dat ze gezond werken. Wij komen alleen maar controleren."

PRIORITEITEN

Daarbij zoekt de inspectie de nuancering: hard waar het moet, zacht waar het kan. Streng voor werkgevers die het niet nauw nemen met de veiligheid en gezondheid van hun werknemers, terwijl bedrijven die het goed doen met rust worden gelaten. Kleine overtredingen worden niet meer ernstig bestraft en overbodige regels zijn uit de wet geschrapt. "Wij proberen ervoor te zorgen dat stratenmakers niet meer de hele dag op hun knieën in het zand zitten, maar dat er machinaal wordt bestraat. Bedrijven zetten wij aan tot het gebruik van hulpmiddelen, want daardoor blijven de ruggen van hun werknemers recht en heel." De jongere garde gebruikt meer dan de oudere bouwvakker persoonlijke beschermingsmiddelen. Die

zet zijn helm op waar dat moet, draagt gehoorbeschermers als hij met lawaaiige machines werkt en pakt een stofmasker bij hak- en slijpwerk. Een kwestie van bewustwording, zegt Vogelaar. "Scholen en de arbeidsinspectie besteden daar aandacht aan en natuurlijk hameren ook werkgevers op het gebruik daarvan, want die zijn zich zeer bewust van het belang ervan." Veilig en gezond werken is niet zo moeilijk, meent hij. "Kijk kritisch naar de risico's die in jouw bedrijf voorkomen en bekijk wat prioriteit heeft en wat nog even kan wachten. Overleg met je werknemers en maak samen een plan. Zorgen voor goede arbeidsomstandigheden is lonend voor werkgevers. De werkgever die hierin investeert, wordt minder geconfronteerd met ongevallen en verzuim. Bovendien blijven zijn werknemers gemotiveerd."

FEITEN

- In de bouw vallen jaarlijks dertig doden.
- Ook zijn er elk jaar 800 letselongevallen.
- De meeste ongelukken gebeuren door tijdsdruk, matige werkvoorbereiding en onoplettendheid.
- Hoe meer er geïmproviseerd moet worden, hoe groter de risico's.